

Evolució de la demanda de transport públic 2008 – 2012 i previsions 2013 – 2015

Anàlisi de factors explicatius

8 d'abril de 2013

Introducció

L'any 2012 es va produir una disminució de més de 35 milions d'usuaris de transport públic, descens d'una magnitud que no s'havia produït mai des de la creació del sistema tarifari integrat a l'RMB.

L'ATM va convocar un grup de treball format per representants de la DGTM, l'AMTU, l'AMB, FGC, Rodalies, TMB i TRAM amb l'objectiu d'analitzar aquesta davallada i fer unes previsions de la demanda per als anys 2013-2015

	Viatgers	Mobilitat EMEF dia feiner
2007	934,81	16,094
2008	934,77	16,238
2009	914,29	16,385
2010	922,28	16,536
2011	935,45	16,378
2012	899,80	16,125
Coeficient de correlació		0,279

Índex

1. Evolució de la demanda 2007 – 2012 i 2013
2. Aspectes socioeconòmics
3. Interval previst d'evolució de la demanda 2013-2014-2015
4. Conclusions i recomanacions

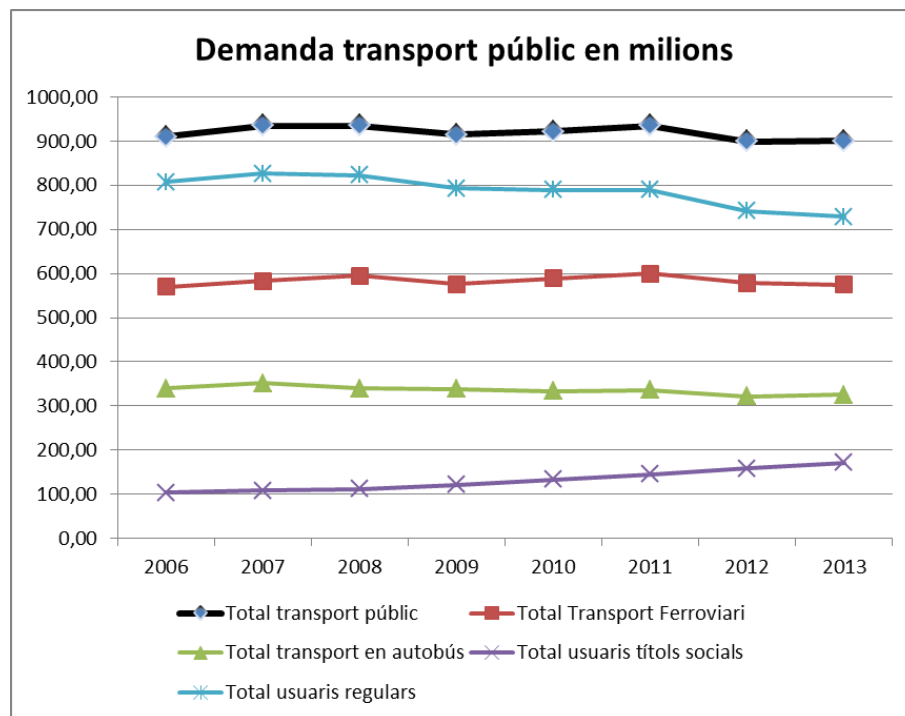
1. Evolució de la demanda 2007 – 2012 i 2013

Evolució de la demanda per modes i usuaris

Després del màxim històric d'usuaris l'any 2011 (935,5 M) el 2012 s'ha produït una davallada d'usuaris del 3,81% (899,8 M).

L'any 2013 s'estabilitza en 900,1 M

Respecte del 2008, l'any 2012 també decreix (-3,74%), tot i que més en l'autobús (-5,32%) que en el ferrocarril (-2,84%).

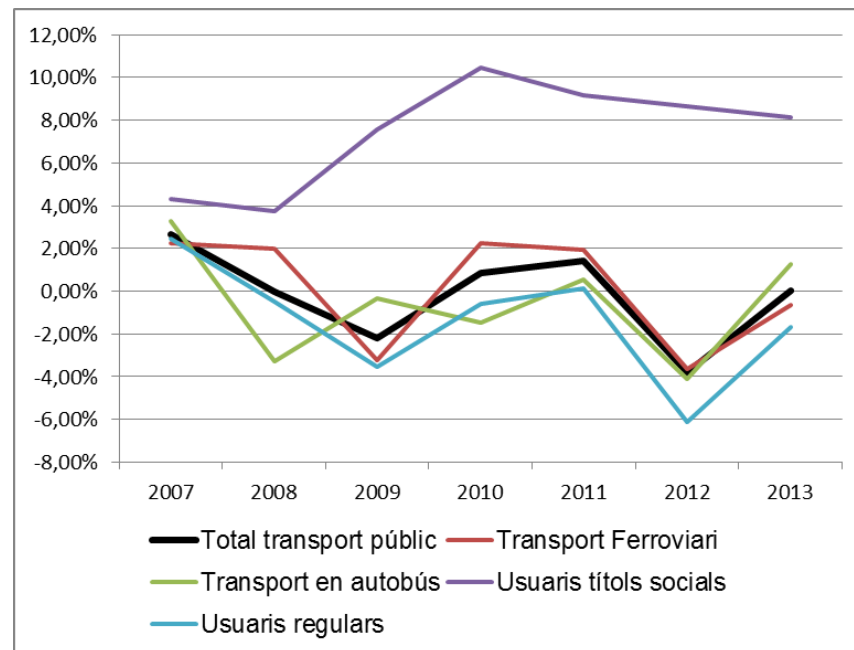
	Demanda en M		
	2008	2012	Variació
Total transport públic	934,77	899,80	-3,74%
Total transport ferroviari	594,98	578,10	-2,84%
Total transport en autobús	339,79	321,70	-5,32%
Total usuaris títols socials	112,22	158,19*	28,98%
Total usuaris regulars	822,54	755,06	-8,20%

* Inclou Tfamília nombrosa i monoparentals i T12 (2009) i una estimació de la T trimestres bonificació aturats (2012)

Variació anual de la demanda per modes 2008 –2013 i títols socials

En el període 2008 – 2012 la demanda presenta dues caigudes, els anys 2009 i 2012; l'any 2013 la demanda en autobús creix 1,26% i la ferroviària davalla 0,66%.

Els títols dels usuaris regulars presenten per al període 2008 – 2012 una taxa negativa (-9,84%) que equival a prop de 80,9 milions de viatgers. L'any 2013 es perden 12,57 M més.

Variació interanual acumulada 2012 / 2008	
TPC	-3,74%
Ferrovial	-2,84%
Autobús	-5,32%
T Socials	40,96%
Usuaris regulars	-9,84%

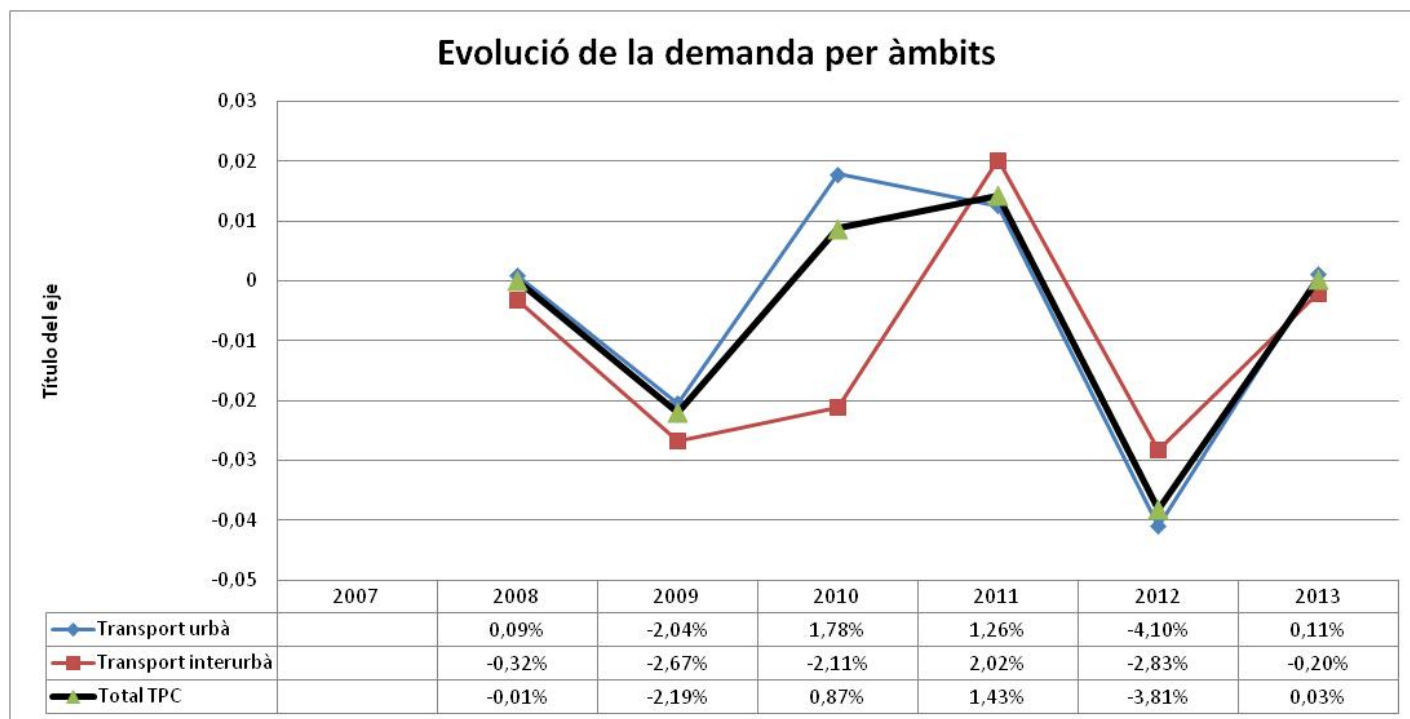
Evolució de la demanda: mobilitat i títols socials

Entre 2008 i 2012 s'ha produït un gran increment dels usuaris de títols socials (45,9 M). Aquest increment presenta una correlació alta amb la taxa d'atur ($r = 0,943$)

L'any 2013 els usuaris de títols socials han crescut 12,88 M, resultant una demanda de 171,07 M de persones, un 19% del total.

	Viatgers	Usuaris de títols socials	Taxa d'atur registrat
2006	910,65	103,72	7,44%
2007	934,81	108,17	7,12%
2008	934,77	112,22	8,97%
2009	914,29	120,70	14,26%
2010	922,28	133,34	15,71%
2011	935,45	145,57	16,58%
2012	899,80	158,19	18,43%
Coeficient de correlació títols socials / atur			0,943

Evolució de la demanda per àmbits urbà – interurbà

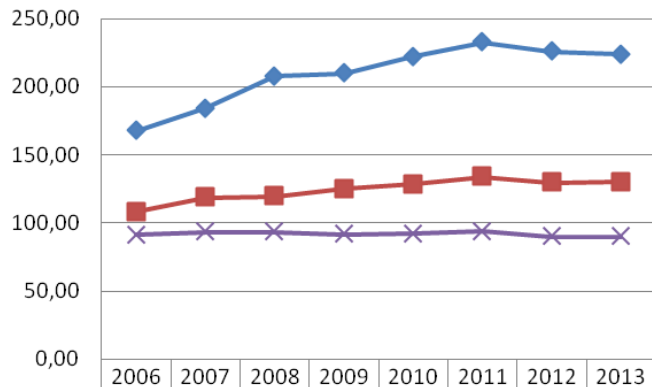

	Acumulat 2008-2012
T urbà	-3,18%
T interurbà	-5,55%
Total TPC	-3,74%

En l'acumulat entre 2008 i 2012, el transport urbà cau 2,4% menys que l'interurbà. L'any 2013 s'estabilitzen tots dos àmbits.

Evolució de l'oferta per modes

Evolució Oferta-Demanda

—◆— M cotxes*km Ferroviaris	167,75	184,13	207,57	209,79	222,08	232,59	225,83	223,71
—■— M veh*km autobús	108,12	118,71	119,38	124,84	128,46	133,63	129,72	129,96
—×— M Viatgers /10	91,07	93,48	93,48	91,43	92,23	93,55	89,98	90,01

Noves infraestructures 2008 - 2012

Noves línies i perllongaments

2008	L3 Canyelles – Trinitat Nova
2009	L10 Can Zam – Can Peixauet
2010	L9 La Sagrera – Gorg
2010	L5 Horta – Vall d'Hebron
2010	L2 Pep Ventura – Badalona PF

4 noves Estacions ferroviàries

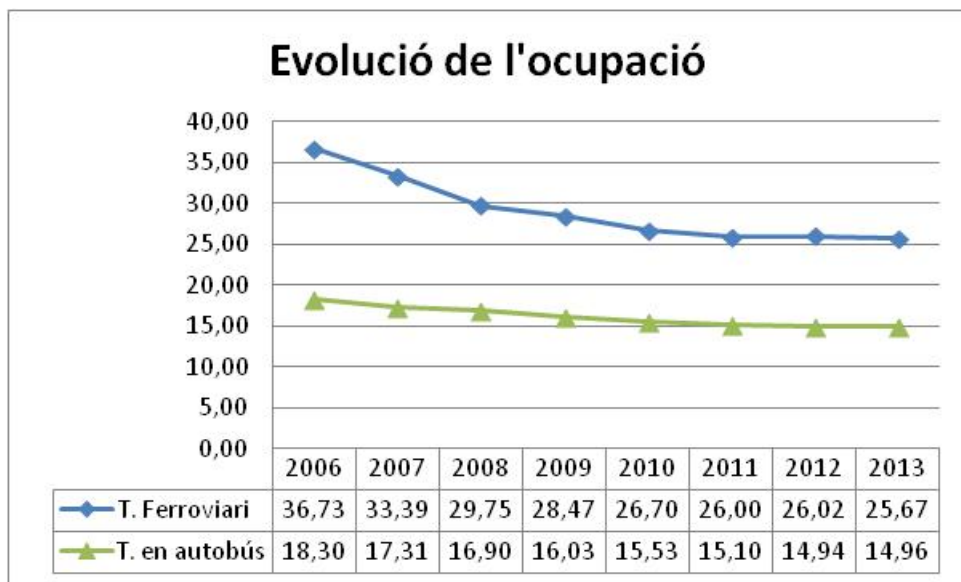
Entre els anys 2008 i 2011, l'oferta tant de transport ferroviari com d'autobús, ha crescut ininterrompudament. Els anys 2012 i 2013, per primer cop, l'oferta disminueix en gairebé tots els operadors.

L'increment de l'oferta (7%) no ha anat acompanyat d'un increment de la demanda.

Relació demanda – oferta

Entre l'any 2008 i 2011, amb excepció d'AMTU, tots els operadors de transport públic disminueixen l'ocupació mitjana, calculada utilitzant una distància mitjana de desplaçament constant.

L'any 2012 i 2013 les taxes d'ocupació s'estabilitzen.

Relació demanda – TMP

	Viatgers	TMP
2006	910,65	0,60
2007	934,81	0,62
2008	934,77	0,63
2009	914,29	0,67
2010	922,28	0,69
2011	935,45	0,73
2012	899,80	0,79
Coeficient correlació		-0.39

L'evolució de la demanda i de la tarifa mitjana ponderada, TMP, presenten una variació inversa amb una correlació molt baixa (-0,39). Si es pren l'evolució dels usuaris regulars la correlació millora (-0,88).

En el període 2008-2012, la variació mitjana anual de la TMP (5,1%) s'ha mantingut força per sota de l'increment mitjà anual del preus dels carburants (14,3%).

2. Aspectes socioeconòmics

Incidents socials i econòmics amb impacte sobre la demanda l'any 2012

Any	Mes	Principals esdeveniments socials i econòmics
2012	Febrer	Reforma Laboral PP
	Maig	Crisi de BANKIA
	Juny	Rescat financer (62.000 milions €) i Nou anunci supressió e la paga als treballadors de tot l'Estat
	Juliol	Final dels 400 Euros (Pròrroga PLAN PREPARA amb més restriccions de cobrament fins al febrer 2013)
		Disminució del 60 al 70% base reguladora de la prestació de l'atur a partir del 7 mes
	Setembre	Rescat de les comunitats autònomes Pujada de l'IVA (18 al 21%) i del (8 al 10%)
Desembre	Supressió de la paga extra de Nadal als funcionaris i treballadors públics	

Any	Operador	Principals obres i vagues que han afectat els operadors de transport públic
2012	FGC	Tall L7 Tibidabo entre gener i abril
	FGC	Vagues maig a octubre
	FGC	Tall L'Hospitalet 2 dies i Talls de PRSR3 3 dies agost i descens activitat Gran Via
	TMB	Vagues 3r. i 4t. trimestre
	TRAM	Reducció de freqüències i modificació de l'esquema d'exploració
	Tots els operadors	Vagues generals 1r. i 4t. trimestre

Evolució de la població i de l'atur

	Viatgers	Població de l'RMB	Atur registrat prov. BCN mils
2006	910,65	4.841.365	203.544
2007	934,81	4.856.579	198.963
2008	934,77	4.928.852	252.976
2009	914,29	4.992.193	385.360
2010	922,28	5.012.961	427.527
2011	935,45	5.029.181	446.683
2012	899,80	5.051.502	474.626
Coeficient de correlació		-0,240	-0,322

Informe CERES	2008	2009	2010	2011
Taxa atur autòctons	9,8	13,9	15,2	16,7
Taxa atur immigrants	20,2	30,4	30,5	37,5

No s'ha trobat que existeixi bona correlació entre l'evolució de la demanda i la població de l'RMB ni amb l'atur registrat.

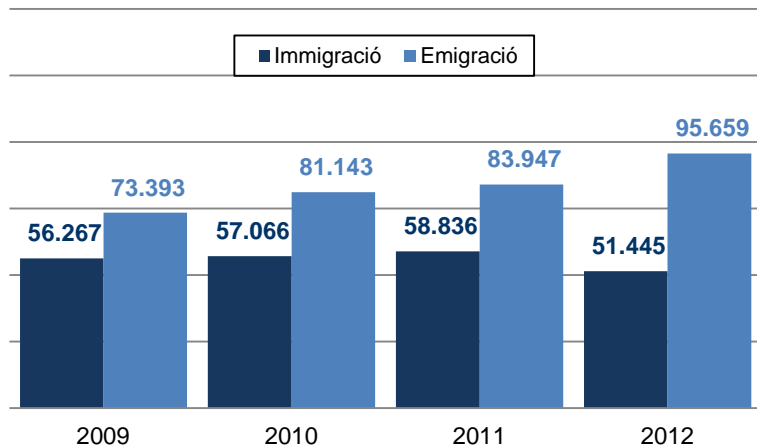
D'acord amb l'informe CERES 2012¹, la taxa de creixement d'atur dels immigrants 2008-2011 dobla la dels autòctons.

Darrerament, es detecta una ralentització del creixement de l'atur que conseqüentment hauria de disminuir l'impacte d'aquest fenomen sobre la demanda.

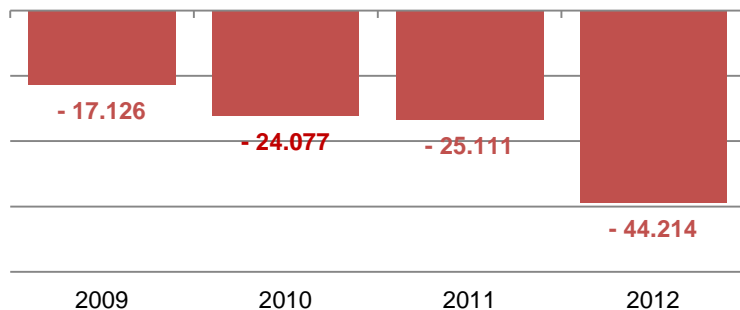
¹ Centre d'estudis i recerca sindicals

Migracions exteriors a l'RMB*

Evolució

Saldo migratori

L'ATM ha encarregat l'estudi "Avaluació de l'impacte sobre el transport públic dels moviments migratoris a l'RMB".

Tot i que, segons el padró, entre 2012 i 2013 la població ha disminuït 15.500 persones, els resultats de l'estudi es conclou que l'any 2012 han emigrat 44.214 persones i que l'impacte sobre el TPC és una reducció de 13 M de validacions.

La majoria d'emigrants a l'estranger són homes, estrangers i tenen de 16 a 44 anys i el 63,2% han marxat per motius laborals.

* Estimació per l'RMB a partir de les dades disponibles per a la província de Barcelona

3. Interval previst d'evolució de la demanda 2013-2014-2015

Relació demanda – paràmetres socioeconòmics més significatius

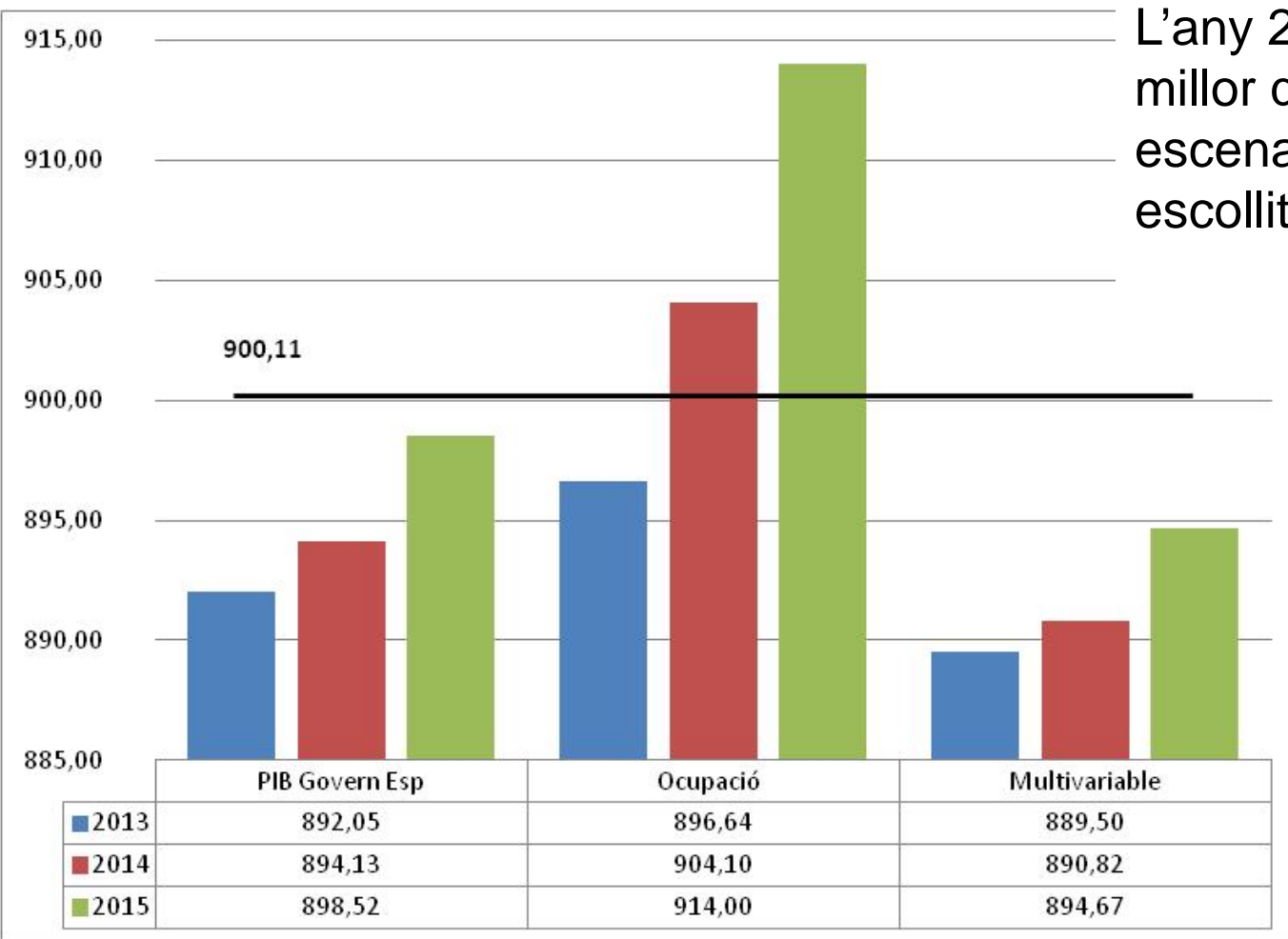
Sobre un conjunt d'11 indicadors econòmics, s'han escollit tres per a relacionar-los amb la variació de la demanda de TPC per al període 2007-2012.

Per a cadascun d'ells s'han calculat diversos escenaris i també escenaris combinant les tres variables, sempre des d'una perspectiva tendencial.

	Viatgers	Ocupació	IVGS Cat.	PIB Hab. Cat.
2007	2,65%	-2,43%	2,93%	2,65%
2008	-0,01%	-1,06%	-4,36	-0,01%
2009	-2,19%	-9,73%	-7,14%	-2,19%
2010	0,87%	-0,98%	-2,67%	0,87%
2011	1,43%	-2,02%	-3,40%	1,43%
2012	-3,81%	-6,51%	-6,02	-3,81%
r		0,867	0,837	0,799

Interval per a la demanda prevista 2013 – 2014 – 2015

L'any 2013 s'ha comportat millor que qualsevol dels 3 escenaris tendencials escollits.

4. Recomendaciones

Propostes d'actuació formulades pel Grup de treball de previsió d'evolució de la demanda del sistema de transport públic integrat

Blocs	Actuació
Oferta	
	Assolir una oferta més eficient
	Contenció dels costos operatius dels operadors
Demanda	
	Maximitzar els atributs de TPC més apreciats pels usuaris
	Captació de nova demanda
Tarifes	
	Tarifes per a no habituals
	Revisió de les tarifes socials
	Estratègies sobre el control del frau
Finançament	
	Marc mínim d'aportacions de les administracions
	Aturar l'endeutament dels operadors
	Proposta d'un model de tarifes fins el 2017
	Elaboració d'un marc econòmic–financer previsible fins a l'any 2017

Gràcies per la vostra atenció
Lluís Alegre Valls
Cap del Servei de Mobilitat

A la vostra disposició a:
lalegre@atm.cat